

KURYER KRAKOWSKI.

Dnia 6 Listopada 1835.

P I A T E K.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

Rossjanie stracili Sokołowskiemu rotmistrza za uczynioną znowę z 81 konfederatami w celu uwolnienia się z więzień zamkowych r. 1770.

N^{er} 32.

W Drukarni Akademickiej, nakładem wydawcy A. Tessarczyka.

Austria. Rząd zaciągnął pożyczkę 40 milionów wynoszącą od 4 bankierów: Rotszylda, Siny, Gejmüllera i Arnstein. — Były marszałek francuzki hr. Bourmont przybył do Pragi, gdzie przy Karolu 10tym myśli długi czas zabawić. — Dnia 19 z. m. straciła Austria znakomitego generała, hr. Wincenckiego Esterhazy, zięcia xięcia Lichtenstein. Umarł on w Morawii w 49 roku życia. — Dla zapobieżenia niedostatkowi wody, który się dał szczególnież uczuć mieszkańcom Wiednia w 2ch ostatnich latach, zostanie zaprowadzony wodociąg od Dunaju do różnych części miasta za pomocą maszyny parowej, z dobrowolnych składek Wiedeńczyków. Ten wodociąg będzie nosił imię N. Cesarza, (G. P. S.)

Rossja. Dnia 7 z. m. wyprawił gubernator Odessy hr. Woronców świetną ucztę dla lorda Durham, na której się znajdowali zagraniczni konsulowie i wiele znakomych osób. Hr. Woronców wniósł toast za zdrowie Króla Angielskiego, a lord Durham za zdrowie N. Cesarza Rossyi, i wynurzył życzenie, aby przyjazne stosunki między temi państwami zawsze trwać mogły. Durham d. 10 z. m. odjechał z Odessy do Petersburga. Panowie Drinkwater i Roos towarzyszyć mu będą do Białej Cerkwi, gdzie N. Cesarz odbędzie przegląd kilku korpusów

wojska. Podczas swego pobytu w Odessie zwiedził Durham najznakomitsze zakłady: Liceum Richelieu, Bibliotekę, szpital i szkołę izraelską. — Najgłówniejsze rossyjskie owczarnie znajdują się prawie wyłącznie w guberniach Tauryckiej, Pułtawskiej i Jekaterynosławskiej. W ich liczbie mieści się owczarnia Xięcia Anhalt-köthen z 17,000 owiec, owczarnia Francuza Vassal z 30,000 owiec, owczarnia generała Potier z 19,000, dwie owczarnie Barona Stieglic z 15,000 i 10,000, owczarnia hr. Litta z 22,000, i nareszcie owczarnia hr. Razumowskiego z 54,000 owiec. (G. P. S.)

Anglja. Gazety Londyńskie donoszą z Paryża, iż poseł angielski lord Granville w imieniu swojego rządu zrobił przedstawienie francuzkim ministrom względem złamania poczwornego przymierza, przez dozwoleń na przesłanie oficerów, rekrutów i pieniędzy Don Karłosowi, i żądał wyjaśnienia tej rzeczy. Kronika poranna, dziennik ministerjalny mówi w tym względzie: „Dowozy z Francyi do Hiszpanii, dzieją się teraz tak jawnie, iż już niemożna powiedzieć, że francuzkie władze tak czynią, jakoby tego niewidziały; ta grzeckość ustała już na granicach francuzkich. — Żołnierze Don Karłosa są uważani za sprzymierzeńców Ludwika Filipa, i rze-

czywiście oni są jedynemi przyjaciółmi, których teraz francuzka polityka w Hiszpanii znajduje. Lecz cóż się stanie z honorem Francyi, z podpisem poczwórnego przymierza przez Króla, z oświadczeniami francuzkich ministrów, że pozostaną wierui sprawie Królowej? — W Anglii zakupiono statek dla Don Karlosa, który obladowany bronią i amunicją odpłynię do Hiszpanii. Ten statek weźmie na pokład Don Karlosa i uprowadzi z Hiszpanii, wrazie stanowczej kłeski.

— Dnie 4 Października Lord Palmerston przedstawił Królowi cesarsko-rossyjskiego jenerała, który niedawno z szczególni poleceniami przybył do Londynu z Petersburga, i na prywatnému posłuchaniu dotęczył Królowi wierzytelne pismo od swojego Mönarchy. — Gdy Królowa odwiedzała niedawno X. Wellingtona, wybuchnął w jego zamku pożar, lecz go tak prędko ugaszono, że Królowa dopiero po wyjeździe o nim się dowiedziała. — Xiążę Wellington jest bardzo słaby; od 3ch dni nieprzyjmuje żadnego pokarmu. — Miasto Londyn największe w Europie niemialo dotąd żadnego uniwersytetu dla wszystkich stanów; dla zaradzenia więc temu ma być w bieżącym roku założony uniwersytet, godny stolicy inarodu, w którym Katolik, Protestant i Żyd będą mogli pobierać nauk i. — Dla odnowienia grobu i pomnika wzniesionego wielkiemu poecie Szekspirowi w Stratford zebrało już liczne składki, i niedawno zdarzyło się, że dary na ten cel przesłane od lordów Eldon, Lyndhurst, Broungam, 3ch mężów, którzy po sobie byli kolejno kanclerzami Anglii, w je-

dnym dniu złożone zostały. (ig p.s.)

Hiszpanja. Infant Franciszek i jego małżonka, lubo im sejm zmniejszył o połowę pensją, ofiarowali 500,000 realów na utworzenie bataljonu piechoty dla obrony tronu Izabelli. — 36 Grandow Hiszpańskich, przez wzgląd na trudne położenie w jakim kraj się znajduje, ofiarowali królowej Rejentce swoje osoby majątek dla zapewnienia triumfu sprawie Izabelli. W tymże celu jenerał Kordowa i wielu innych zrzekło się połowy pensyi do ukończenia wojny. — Pułkownik Osorio, który był z Kadyxu wysłany z 2000 wojska, aby uwięził członków Junty Sewilskiej za to, że się poddała, został sam przez gwardją narodową uwięziony. — Rząd Madrycki wydał rozkazy do powszechnego uzbrojenia i spodziewa się pomyslnego skutku; południowe tylko prowincje rządzone przez główną Juntę w mieście Andujar, przejmują go obawą i przynoszą znaczne szkody, bo złamtał mógł mieć najmniej 20,000 już uzbrojonego wojska. — W rozkazie królowej znoszącym wszystkie klasztory męskie, prócz kilku, jest wzmianka, iż się tego wielu prałatów domagało. Dobra klasztorne będą na skarb zabrane, który obmysli utrzymywanie zakonników. — P. Las Nawas i naczelnik opozycyi sejmowej p. Arguelles niepołączyli się dotąd z p. Mendizabal. — 3 okręty angielskie zmusily do rozwiązania się pierwszą Juntę Kadyxu. Sekretarz angielskiego posła, który się tam udał z Madrytu, miał udzielić tajemny rozkaz Anglikom, aby opanowali Kadyx, jako stanowisko niezmiernie ważne na przypadek większego po-

roźnienia się z Francją. — Niedawno Karoliści otrzymali wiele zapasów wojennych z Francyi, przy czem spekulanci wielkie zyski zrobili. Za konia np. który kosztował 120 fr. we Francyi, podają w rachunku 550 fr. a za zakupienie celoika, które wynosi 20 fr. podają 150 fr. tak iż na summie 140 fr. spekulant zyskuje 560 fr. — Depesza telegraficzna donosi, iż generał Mina przybył dnia 24 z. m. do Barcelloiny.

(Gps.)

Francja. Z powodu zimnej pory roku, świetne uroczystości w Fontenbło zapowiedziane nieprzyjdą do skutku. — Na przed stawienie ministra wojny, król rozkazał utworzyć 2 dywizje wojska, które stać będą nad granicą hiszpańską w miastach Bujonie i Perpignan. — W tych dniach wytoczono przed trybunał paryżskich 5 procesów o przewinienia drukarskie. Pierwszy z nich jest najważniejszy i rzecz o to chodzi: Ministerjalny *dziennik sporów* ogłosił artykuł o wojnie hiszpańskiej bardzo korzystny dla Don Karlosa, opozycyjne dzienniki a mianowicie Nowa Minerwa utrzymywały, że ten artykuł wyszedł z ministerstwa spraw zagranicznych i że jego autorem był generał Latapie, który służył w wojsku Don Karlosa. Po długich kłótniach między wszystkimi dziennikami, przyznał się generał Latapie do artykułu oświadczając że go napisał na żądanie Xięcia Broglie, który tytułem potwarzy zaskarżył generała Latapie i wydawcę Nowaj Minerwy — 2) *Gazeta codzienna* została oskarżoną za podniecanie do nienawiści przeciw rządowi. 3) *Dziennik Bon sens* za ogłoszenie artykułu z angielskiej ga-

zety, zmierzającego do demoralizacyi wojska. 4) *Dziennik reformator* za podniecanie do nienawiści przeciw rządowi i 5) *dziennik Charivari* za zachęcanie do obalenia rządu. — Ministerjalne dzienniki donoszą znowu, że proces Fieskiego rozpocznie się 10 Listopada. Skoro izba parów wysłucha zdania sprawy ze śledztwa, oceni stopień winy 4ech oskarżonych, to jest Fieskiego, Pepin Morey i Boireau, da im miesiąc czasu dla przygotowania swojej obrony. W tym zaś przeciągu zajmą się parowie sprawą politycznych więźniów kwietuiowych. — Fieski oświadcza, że sam dowiedzie winy spółoskarżonych, i że prokurator królewski wcale jest nie potrzebny. Utrzymuje on, że każdy z spółwinnych miał osobny udział w zbrodni. Pepin dostarczył pieniędzy do sporządzenia maszyny piekielnej i wynajęcia mieszkania, Fieski przyłożył ogień, przy czem mu Morey pomagał; a Boireau dał znak z Bulewardu. Nie wiadomo dotąd, czy więcej osób należało do tej zbrodni. (Gps.)

Grecja. Ateńskie gazety potwierdzają wiadomość, iż mieszkańcy wyspy Samos podnieśli bunt przeciw władzy tureckiej i zmusili Rządę do zamknięcia się w twierdzy. Postanowili wyprowadzić do Londynu deputarję, aby tam protestować się przeciw rządowi tureckiemu, gdyby przemocą chciał ich skłonić do posłuszeństwa. Do tej wiadomości przydaje gazeta pruska rządowa następują uwagę: „Trzeba sobie przypomnieć, iż przez cały ciąg wojny o niepodległość, ci mieszkańcy bronili Turkom przystępu do Samos, i z wielką niechęcią pod-

łali się w przeszłym roku, na rozkaz państw, które im kazały wrócić pod panowanie tureckie. Potrzeba nawet było znakomitej floty, abyć ich zmusić do tego. (G. P. S.)

Uczony Baron Prony, członek akademii Paryzkiej, którego niedawno mianowano Parem, słynie z wielkiego rozrągnięcia. Kiedy Napoleon powrócił z wyspy Elby, Prony udał się na posłuchanie do pałacu Tuilleries; na wschodach zdiął on swoje kamaszki i do kieszeni je schował. W czasie posłuchania u Cesarza uderzyły na niego poty, przyczém tak daleko się zapomniał, iż zamiast chustki, wyjął z kieszeni kamaszki i czoło sobie niemifotał.

O Tureckim pośle Ahmedzie Paszy bardzo wiele anegdot opowiadają w Wiedniu; między niemi następująca jest jedną z najlepszych: Gdy poseł odwiedzał instytut ślepych, pokazano mu ich roboty i ofiarowano mu z nich piękny kaptur, lecz poseł rzekł: „Ponieważ to ślepi robili, więc też ślepo powiniem sobie coś wybrać.“ Jakóż zamrużył oczy, na ehybi trafi wyciągnął rękę swoją i pochwycił stojący tamże krzyżyk. — Dzienniki francuzkie oddają wielkie pochwały nowo wynalezionemu lekarstwu na ból zębów, które uzyskało potwierdzenie wielu wyleczonych osób. Lekarstwo to nazywa się *alumineuse-etherée*, którego wynalazcą jest doktor *Lefulon*. Jestto rodzaj ciasta, którym się zęby oblepiają. Za pomocą niego zapobiega się prędkiemu psuciu i pruchnieniu kości.

Koty grają ważną rolę w literatu-

rze. Wpływ ich na wielu Pisarzy zarówno jest dzielny jak dobroczynny. Tak, u sławnego Hoffmanna, stara jego kotka podała mu pierwszą myśl pięknego romansu, znanego pod nazwiskiem: *życie Kota Murr*. — Szatobrian otoczony jest ciągle kotami i kotkami, otrzymanemi w podarunku od wielu znakomitych osób, i z których każda przypomina mu może jaką ważną epokę jego życia. Krebillon miał zawsze około siebie tuzin kotów, bez których nigdy niemógł napisać ani 3ch wierszy. Biorąc się do roboty, zaczynał zwykle od zamknięcia drzwi, chwycił za bicz i dalejże biedne koty smagać! Cwiczenie to przedstawiało mu najdziwniejsze i najokropniejsze sceny; koty, nielitościwie smagane, piszczały, rzucały się jedna na drugich, kąsały się i gryzły; krew lała się struicieniami, i tragik pełen dramatycznej zgrozy, siadał wreszcie pisać swoje arcydzieła *Niewiadomo nawet czy tragedję Radamast i Zenobja* i w polskim przekładzie znajomą, więcej winniśmy Krebillonowi, czy też jakiej burej lub pstrokatej kotce.

Młodzieniec opatrzony w chlubne świadectwa szkolne i handlowe ofiaruje potrzebującym swe usługi pod korzystnymi dla nich warunkami; bliższa wiadomość w Redak: Kurjera. (21.)

Przybyli do Krakowa. Paganetti Jan, Delnero Wincenty, Antonelli Franciszek, Hoffman Robert, Brüner Mikołaj, Brüner Ignacy Dr. z Prus. Stadnicki Juliusz Hr. Lerhmann Ernestyna ob. Pomernacka Michalina z Polski. Darowski Józef ob. Walewska Konstancja hr. Darowska Teodora ob. Sokólska ob. z Galicyi.

Dziś rano stopni zimna 3 i pół.

Główny Kantor Redakcyi Kurjera w Księg: p. Kocha obok kość; P. Maryi. w Rynku.